

Anna Kowalkowska,
Teresa Martyniuk

PRAKTYKA RAPORTOWANIA NIEFINANSOWEGO SPÓŁEK INDEKSU WIG-ESG

Streszczenie

Wobec wyzwań jakie niesie z sobą współczesny świat, konieczna wydaje się sprawozdawczość przedsiębiorstw, nie tylko w zakresie informacji finansowych, ale także pozafinansowych. Rozwój technologiczny i globalizacja przedsiębiorstw wpłynęła na potrzebę ujawniania większej liczby danych, nie tylko liczbowych, ale również wpływu przedsiębiorstwa na społeczeństwo, w tym na pracowników i otoczenie. Raporty niefinansowe, nazywane często raportami społecznej odpowiedzialności (*ang. Corporate Social Responsibility – CSR*), raportami zrównoważonego rozwoju, dostarczają informacji na temat tego, jak dana jednostka zarządza aspektami ekonomicznymi, środowiskowymi oraz społecznymi. Przedsiębiorstwo społecznie odpowiedzialne powinno przestrzegać zasad zrównoważonego rozwoju, czyli brać pod uwagę swój wpływ na środowisko, emisję gazów cieplarnianych, wpływ na lokalną społeczność. Za pomocą raportów można przedstawiać interesariuszom informacje tak, aby mieli oni świadomość działań jednostki gospodarczej.

Celem artykułu jest analiza zmian zachodzących w sporządzaniu raportów niefinansowych przez spółki giełdowe znajdujące się w indeksie WIG-ESG. W artykule zbadano rodzaje publikowanych raportów oraz stosowane w tych raportach standardy i wytyczne. Jako podstawową metodę badawczą, oprócz studiów literatury, wykorzystano analizę dokumentów, w tym przypadku raportów niefinansowych.

Z przeprowadzonych badań wynika, że pomimo postrzegania spółek jako społecznie odpowiedzialne, nie jest to tożsame ze sporządzaniem oraz publikowaniem przez nie raportów niefinansowych. Prawie jedna czwarta badanych spółek nie sporządza raportów niefinansowych. Zauważa się jednak wzrost świadomości o potrzebie ich sporządzania. Raporty niefinansowe stają się uzupełnieniem klasycznej sprawozdawczości finansowej, a dane w nich zawarte stanowią źródło informacji o działalności przedsiębiorstwa.

Słowa kluczowe: społeczna odpowiedzialność biznesu, standardy sprawozdawczości niefinansowej, raportowanie niefinansowe.

NON-FINANCIAL REPORTING PRACTICE FOR WIG-ESG INDEX COMPANIES

Summary

In view of the challenges posed by the modern world, it seems necessary to report enterprises, not only in the field of financial but also non-financial information. Technological development and globalization of enterprises have influenced the need to disclose more data, not only numerical but also the impact of the enterprise on society, including employees and the environment. Non-financial reports often called social responsibility reports (*Corporate Social Responsibility* – CSR) sustainability reports provide information on how a given unit manages economic, environmental, and social aspects. A socially responsible enterprise should comply with the principles of sustainable development, i.e. take into account its impact on the environment, greenhouse gas emissions, and impact on the local community. Reports can be used to provide stakeholders with information so that they are aware of the activities of the business unit.

The purpose of the article is to analyze the practice of preparing non-financial reports by listed companies included in the WIG-ESG index. The article examines the types of published reports and the standards and guidelines used in these reports. In addition to literature studies, document analysis, in this case, non-financial reports, was used as the basic research method.

The research shows that despite perceiving companies as socially responsible, this is not the same as preparing and publishing non-financial reports. Almost a quarter of the surveyed companies do not prepare non-financial reports. However, there is an increase in awareness of the need to prepare them. Non-financial reports complement classic financial reporting and the data contained therein are a source of information about the company's operations.

Keywords: corporate social responsibility, non-financial reporting standards, non-financial reporting.

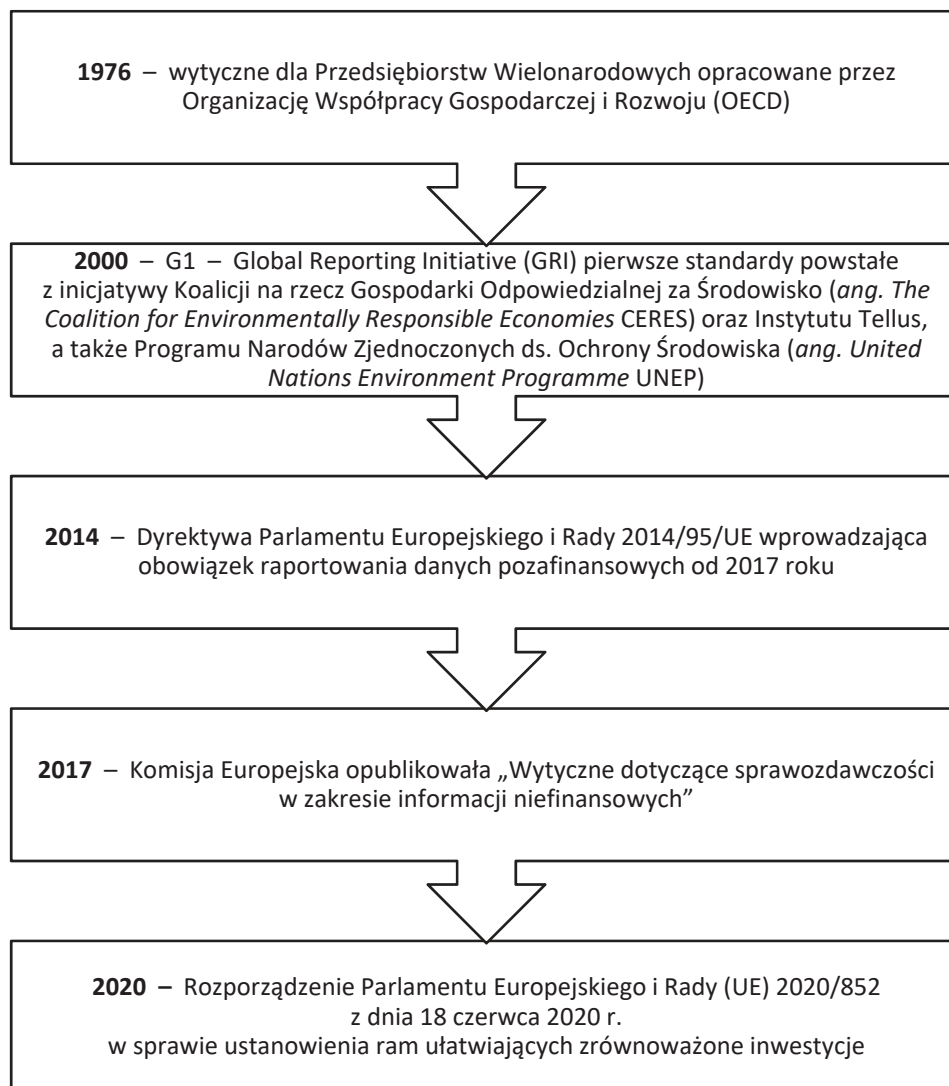
1. Koncepcja raportowania niefinansowego

Pojęcie społecznej odpowiedzialności biznesu powstało na przełomie XIX i XX wieku w Stanach Zjednoczonych. Za jego twórcę uważa się Andrew Carnegiego, który w 1886 roku w swojej publikacji „*Ewangelia bogactwa*”, po raz pierwszy użył tego sformułowania. Raportowanie niefinansowe ma jednak dość krótką historię. Jego początek szacuje się na przełom lat 60. i 70. XX wieku. Pierwsze publikowane raporty niefinansowe dotyczyły przede wszystkim kwestii środowiskowych. Wraz z rozwojem działań mających na celu ochronę środowiska, zaczęto także poruszać kwestie społeczne, m.in.: obrony praw człowieka, praw pracowniczych czy ochrony dziedzictwa kulturowego.

Ewolucja raportowania niefinansowego wynika z potrzeby regulacji publikowanych danych. Pierwsze próby wprowadzenia regulacji prawnych rozpoczęto

już w 1976 roku, publikując *Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych*. Wybrane etapy wprowadzania regulacji prawnych dotyczących raportowania pozafinansowego zaprezentowano na Rysunku 1.

Rysunek 1. Etapy wprowadzania wybranych regulacji dotyczących raportowania niefinansowego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Aluchna M., Kytsyuk I., Roszkowska-Menkes M., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu. Przypadek spółek WIG20*, „Studia i prace Kolegium Zarządzania i Finansów” 2018, 170, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.

Pierwszy raport dotyczący kwestii środowiskowych został opublikowany w 1972 roku w Stanach Zjednoczonych przez firmę Abt & Associates z Cambridge w stanie Massachusetts. W Europie pierwsze raporty oparte na prawnych regulacjach zostały opublikowane we Francji w 1977 roku. Swoim zakresem obejmowały kwestie społeczne. W Niemczech w latach 70. XX wieku publikowano pierwsze raporty dotyczące wpływu na środowisko społeczne, dotyczyły one firm z sektorów chemicznego i naftowego. Przełomowym momentem dla raportowania pozafinansowego było nowe milenium, to wtedy nastąpiły znaczące zmiany w Europie i na świecie. Najważniejsze zmiany dotyczące raportowania niefinansowego w Europie wprowadziła Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r., wprowadzająca obowiązek raportowania danych pozafinansowych od roku 2017.

2. Rodzaje i standardy sprawozdawczości niefinansowej

Sporządzanie przez jednostki gospodarcze sprawozdań finansowych stało się obecnie niewystarczające. Sprawozdania finansowe dają obraz o sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, służą pokazaniu stanu posiadania jednostki, jej majątku oraz rodzaju działalności. Jednak same dane liczbowe nie pokazują pełnego obrazu sytuacji firmy, jej wpływu na środowisko oraz otoczenie. Sprawozdania niefinansowe pozwalają na szerszy wgląd w przedsiębiorstwo. Przede wszystkim dlatego, że w raportach niefinansowych informuje się o trzech głównych kwestiach:

- a) aspekcie ekonomicznym,
- b) aspekcie środowiskowym,
- c) aspekcie społecznym.

Związane są one z koncepcją Potrójnej Linii Przewodniej (ang. *Triple Bottom Line*), która wskazuje ścisły związek tych trzech aspektów w działalności przedsiębiorstwa. Stanowi ona podstawę w koncepcji zrównoważonego rozwoju. Po raz pierwszy idea Potrójnej Linii Przewodniej została użyta w artykule *California Management Review* przez Johna Elkingtona w 1994 roku. Elkington zaproponował raportowanie trzech najważniejszych aspektów:

- a) wymiar ekonomiczny przedstawiony tradycyjną metodą sprawozdania finansowego,
- b) wymiar społeczny, który obrazuje wpływ przedsiębiorstwa na społeczność, ale także jego stosunek do pracowników,
- c) wymiar środowiskowy, który ma pokazać wpływ przedsiębiorstwa na otoczenie oraz czy przedsiębiorstwo przestrzega ekologii.

W sferze raportowania pozafinansowego istnieje wiele możliwości, a także pewna dowolność w wyborze stosowanych norm i standardów czy sposobu sporządzania oraz publikowania raportów. Pozwala ona jednostkom dowolnie wybierać formy raportów, ich zakres oraz zawartość informacyjną.

Klasyfikacji raportów niefinansowych dokonać można na podstawie wielu kryteriów. Najczęściej stosowanym podziałem jest obligatoryjność i tu wyróżnić należy:

- a) raporty dobrowolne – raporty zróżnicowanego rozwoju, raporty CSR, raporty środowiskowe,
- b) raporty obowiązkowe – raporty ESG.

Podział raportów ze względu na wykorzystywane standardy został pokazany na Rysunku 2.

Rysunek 2 Klasyfikacja raportów ze względu na wykorzystywane standardy.

Źródło: Aluchna M., Kytsyuk I., Roszkowska-Menkes M., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu. Przypadek spółek WIG20*, „Studia i prace Kolegium Zarządzania i Finansów” 2018, 170, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.

Zróżnicowane podejście do raportowania niefinansowego powoduje możliwość wykorzystania różnych form, koncepcji i sposobów przekazania informacji.

W związku z brakiem jednoznacznego zakresu publikowanych informacji niefinansowych, jednostki gospodarcze stosują różnego rodzaju normy, wytyczne, standardy lub tworzą własne zasady wraz z zakresem raportowania. Często wybierając tylko te informacje, które przynoszą korzyści z ich prezentacji.

Prezentacji najczęściej wykorzystywanych norm, standardów i wytycznych, dokonano w Tabeli 1.

Tabela 1. Standardy, normy oraz wytyczne dotyczące raportowania niefinansowego.

Nazwa standardu / normy / wytyczne	Charakterystyka	Zakres / obszar
Wytyczne OECD	wytyczne; przewodnik i wytyczne dotyczące wdrażania koncepcji społecznej odpowiedzialności	- ujawnianie informacji, - prawa człowieka, - zatrudnianie i stosunki pracownicze, - środowisko, - zwalczanie korupcji, namawiania do korupcji i wymuszenia, - interesy konsumenta, - konkurencja, - nauka i technologia, - opodatkowanie.
Norma ISO 26000	norma; stworzona w celu ustalenia definicji społecznej odpowiedzialności, zbiór zasad, zagadnień i obszarów działania	- ład organizacyjny, - prawa człowieka, - praktyki w miejscu pracy, - środowisko, - zagadnienia konsumenckie, - zaangażowanie społeczne, - uczciwe praktyki operacyjne.
Global Reporting Initiative: – GRI Standards – GRI G4	wytyczne, standard; przewodnik dotyczący opracowywania raportów niefinansowych	- aspekt ekonomiczny, - aspekt środowiskowy, - aspekt społeczny.
UN Global Compact	wytyczne, standard; uniwersalne zasady,	- prawa człowieka, - prawa pracownicze (standardy pracy), - kwestie środowiskowe, - przeciwdziałanie korupcji i łapownictwu.
International Integrated Reporting Council (IIRC)	wytyczne; stworzona w celu integracji sprawozdawczości finansowej z informacjami niefinansowymi	- kapitał finansowy, - kapitał produkcyjny, - kapitał intelektualny, - kapitał ludzki, - kapitał społeczny i relacyjny, - kapitał naturalny.
SIN	standard; określa sposób raportowania	- obszar zarządczy, - obszar środowiskowy, - obszar społeczny i pracowniczy.

Nazwa standardu / normy / wytyczne	Charakterystyka	Zakres / obszar
Dyrektywa 2014/95/UE	nakłada obowiązek ujawnień danych poza-finansowych oraz polityki różnorodności	• środowisko, • społeczna odpowiedzialność, • ład korporacyjny.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Standard Informacji Niefinansowych (SIN) 2017, 11; Mikulska T., Michalczyk G., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstwa*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 827, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” 2014, nr 69, Szczecin; Adamczyk J., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw*, „Przegląd Organizacji” 2013, Nr 4 (879).

Do pozostałych wykorzystywanych standardów można zaliczyć także:

- a) Carbon Disclosure Project (CDP),
- b) Greenhouse Gas Protocol (GHG Protocol),
- c) Norma ISO 14001,
- d) Eco – Management and Audit Scheme (EMAS),
- e) Standard AA1000 (ang. *Account ability*),
- f) SA 8000 Standard (ang. *Social Accountability*).

Dotyczą one raportowania konkretnych aspektów, np. norma SA 8000 dotyczy kwestii pracowniczych i łańcucha dostaw. Stanowią swego rodzaju uszczegółowienie lub tak, jak Carbon Disclosure Project (CDP) mogą być oddzielnym raportem dotyczącym oceny przedsiębiorstwa pod kątem emisji gazów cieplarnianych.

W ramach przygotowywania raportów pozafinansowych, przedsiębiorstwa mogą stosować różnego rodzaju standardy i normy. Powoduje to brak możliwości porównywania raportów oraz prowadzenia szczegółowych analiz i badań.

3. Analiza raportów i wykorzystywanych standardów przez spółki z indeksu WIG-ESG

Celem niniejszego badania jest diagnoza praktyki raportowania niefinansowego przez polskie przedsiębiorstwa. Badaniu poddano spółki znajdujące się w indeksie WIG-ESG, w jego skład wchodzi spółki z indeksów WIG-20 i mWIG-40. Indeks WIG-ESG zastąpił we wrześniu 2019 roku publikowany wcześniej indeks RESPECT. Spółki znajdujące się w indeksie uważane są za społecznie odpowiedzialne, oznacza to, że przestrzegają one zasad ładu korporacyjnego oraz kwestii związanych ze społeczeństwem i środowiskiem. Klasyfikacji spółek w indeksie dokonuje się na podstawie:

- a) rankingu ESG – opracowywanego na podstawie analizy raportów w ramach ESG Risk Rating przez Sustainalytics B.V., (czyli niezależną firmę badawczo-analityczno-ratingową z zakresu ładu korporacyjnego i ESG), powstającego raz w roku po ostatniej sesji lipca,

- b) rankingu Dobrych Praktyk – przygotowywanego w oparciu o analizę raportów sporządzanych na podstawie Regulaminu Giełdy¹, raz w roku po ostatniej sesji lipca.

W badaniu zastosowano metodę analizy treści i zawartości raportów pozafinansowych. Dokonano analizy momentu rozpoczęcia, tworzenia oraz publikowania raportów pozafinansowych. Analizie poddano rodzaje sporządzanych raportów, a także wykorzystywane w tych raportach standardy. Analizie poddano łącznie sześćdziesiąt spółek.

Dla potrzeb badania dokonano podziału raportów pozafinansowych na trzy grupy raportów:

- a) raporty CSR, do których zaliczono między innymi takie raporty jak:
- raporty społeczne,
 - raporty społecznej odpowiedzialności,
 - raporty zrównoważonego rozwoju,
 - raporty środowiskowe,
- b) raporty ESG,
- c) raporty zintegrowane – ZIN.

Dla potrzeb badania, spółki podzielono na makrosektory i sektory giełdowe, dokonany podział zaprezentowano w Tabeli 2.

Tabela 2. Spółki indeksu WIG-ESG w podziale na makrosektory i sektory giełdowe w badanym okresie.

Makrosektor	Sektor	Nazwa spółki
Chemia i surowce	chemia podstawowa	Ciech Spółka Akcyjna
	chemia podstawowa	Grupa Azoty Spółka Akcyjna
	hutnictwo metali nieżelaznych	Grupa Kęty Spółka Akcyjna
	górnictwo węgla	Jastrzębska Spółka Węglowa Spółka Akcyjna
	górnictwo metali	KGHM Polska Miedź Spółka Akcyjna
	górnictwo węgla	Lubelski Węgiel Bogdanka Spółka Akcyjna
	recykling	Mo – Bruk Spółka Akcyjna
Dobra konsumpcyjne	komputery i elektronika	Asbisc Enterprises PLC
	części samochodowe	Auto Partner Spółka Akcyjna
	odzież i obuwie	CCC Spółka Akcyjna
	artykuły codziennego użytku	Dino Polska Spółka Akcyjna
	artykuły codziennego użytku	Eurocash Spółka Akcyjna
	części samochodowe	Inter Cars Spółka Akcyjna

¹ Regulamin Giełdy w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/1110/2006 Rady Giełdy z dnia 4 stycznia 2006 r., ze zm.

Makrosektor	Sektor	Nazwa spółki
Dobra konsumpcyjne	żywność	Kernel Holding S.A.
	odzież i obuwie	LPP Spółka Akcyjna
	artykuły codziennego użytku	Pepco Group N.V.
Finanse	banki komercyjne	Alior Bank Spółka Akcyjna
	banki komercyjne	Bank Handlowy w Warszawie Spółka Akcyjna
	banki komercyjne	Bank Millennium Spółka Akcyjna
	banki komercyjne	Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna
	sprzedaż nieruchomości	Develia Spółka Akcyjna
	sprzedaż nieruchomości	Dom Development Spółka Akcyjna
	giełdy i biura maklerskie	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna
	banki komercyjne	ING Bank Śląski Spółka Akcyjna
	wierzytelności	Kruk Spółka Akcyjna
	banki komercyjne	MBank Spółka Akcyjna
	banki komercyjne	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna
	firmy ubezpieczeniowe	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
	banki komercyjne	Santander Bank Polska Spółka Akcyjna
	giełdy i biura maklerskie	XTB Spółka Akcyjna
Handel i usługi	Gry	11 BIT Studios Spółka Akcyjna
	handel internetowy	Allegro.Eu S.A
	hotele i restauracje	Amrest Holdings Se
	rekreacja i wypoczynek – pozostałe	Benefit Systems Spółka Akcyjna
	Gry	CD Projekt Spółka Akcyjna
	Gry	Huuuge. Inc.
	rekreacja i wypoczynek – pozostałe	STS Holding Spółka Akcyjna
	Gry	Ten Square Games Spółka Akcyjna
Ochrona zdrowia	produkcja leków	Mabion Spółka Akcyjna
	sprzęt i materiały medyczne	Mercator Medical Spółka Akcyjna
	dystrybucja leków	Neuca Spółka Akcyjna
	biotechnologia	Selvita Spółka Akcyjna

Makrosektor	Sektor	Nazwa spółki
Paliwa i energia	energetyka	ENEA Spółka Akcyjna
	energetyka	PGE Polska Grupa Energetyczna Spółka Akcyjna
	energetyka	Polenergia Spółka Akcyjna
	wydobycie i produkcja	Polski Koncern Naftowy Orlen Spółka Akcyjna
	energetyka	Tauron Polska Energia Spółka Akcyjna
	energetyka	Ze Pak Spółka Akcyjna
Produkcja przemysłowa i budowlano – montażowa	budownictwo ogólne	Budimex Spółka Akcyjna
	urządzenia mechaniczne	Bumech Spółka Akcyjna
	urządzenia mechaniczne	Famur Spółka Akcyjna
	transport	PKP Cargo Spółka Akcyjna
Technologie	systemy informatyczne	Asseco Poland Spółka Akcyjna
	systemy informatyczne	Comarch Spółka Akcyjna
	telekomunikacja	Cyfrowy Polsat Spółka Akcyjna
	oprogramowanie	Datawalk Spółka Akcyjna
	portale internetowe	Grupa Pracuj Spółka Akcyjna
	oprogramowanie	Livechat Software Spółka Akcyjna
	telekomunikacja	Orange Polska Spółka Akcyjna
	portale internetowe	Wirtualna Polska Holding Spółka Akcyjna

Źródło: opracowanie własne na podstawie: strony internetowej Giełdy Papierów Wartościowych, [https://gpwbenchmark.pl/karta – indeksu?isin=PL9999998955](https://gpwbenchmark.pl/karta-indeksu?isin=PL9999998955) [dostęp: 13.05.2023 r.].

Jak zaprezentowano w Tabeli 2, spółek z indeksu WIG-ESG jest sześćdziesiąt, należą one do ośmiu makrosektorów oraz są to spółki o zróżnicowanym charakterze działalności. Każdy z makrosektorów zawiera jeszcze podział na sektory giełdowe, tym samym uszczegóławiając rodzaj wykonywanej przez spółki działalności.

W trakcie badania zaobserwowano, iż na 60 spółek występujących w indeksie WIG-ESG, raporty publikują 44 spółki, pozostałe spółki, a jest ich 16, nie publikują raportów. Spółki niepublikujące raportów zostały zaprezentowane w Tabeli 3.

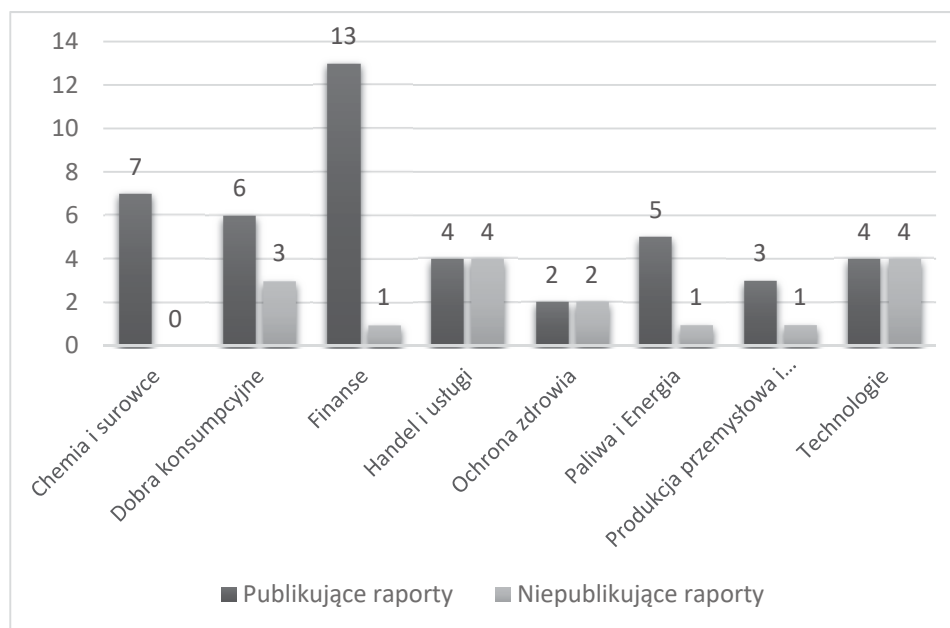
Tabela 3. Spółki indeksu WIG-ESG niepublikujące raportów niefinansowych w podziale na makrosektory i sektory giełdowe w badanym okresie.

Makrosektor	Sektor	Spółka
Dobra konsumpcyjne	części samochodowe	Auto Partner S.A.
	artykuły codziennego użytku	Dino Polska S.A.
	artykuły codziennego użytku	Pepco Group N.V.
Finanse	sprzedaż nieruchomości	Dom Development S.A.
Handel i usługi	gry	Huuuge. Inc.
	rekreacja i wypoczynek – pozostałe	STS Holding S.A.
	Gry	Ten Square Games S.A.
	Gry	11 Bit Studios S.A.
Ochrona zdrowia	produkcja leków	Mabion S.A.
	biotechnologia	Selvita S.A.
Paliwa i energia	energetyka	Ze Pak S.A.
Produkcja przemysłowa i budowlano – montażowa	urządzenia mechaniczne	Bumech S.A.
Technologie	oprogramowanie	Datawalk S.A.
	portale internetowe	Grupa Pracuj S.A.
	oprogramowanie	Livechat Software S.A.
	portale internetowe	WP Holding S.A.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zamieszczonych na stronach internetowych spółek oraz w przeglądarkach raportów niefinansowych.

Liczbę spółek w podziale na publikujące i niepublikujące raporty pozafinansowe w poszczególnych makrosektorach zaprezentowano na Wykresie 1.

Wykres 1. Liczba spółek indeksu WIG-ESG publikujących i niepublikujących raporty niefinansowe w podziale na makrosektory w badanym okresie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli 2 oraz Tabeli 3.

Jak zaobserwowano na Wykresie 1, w makrosektorach: handel i usługi, ochrona zdrowia oraz technologie, połowa z występujących w nich spółek publikuje raporty. W makrosektorze dobra konsumpcyjne, jedna trzecia spółek nie sporządza raportów pozafinansowych. W makrosektorze chemia i surowce, w badanym okresie wszystkie spółki sporządzają raporty niefinansowe. W każdym z pozostałych makrosektorów, czyli finanse, paliwa i energia oraz produkcja przemysłowa i budowlano-montażowa, występuje jedna spółka, która nie sporządza raportów pozafinansowych.

W Tabeli 4 zaprezentowano rok publikacji pierwszego dla danej spółki raportu niefinansowego, uwzględniając wcześniej określony podział raportów pozafinansowych.

Tabela 4. Rok publikacji pierwszego raportu niefinansowego sporządzonego przez spółki z indeksu WIG-ESG w podziale na makrosektory.

Makrosektor	Spółka	Raporty CSR	Raporty ESG	Raporty zintegrowane
Chemia i surowce	Ciech S.A.	2017	–	–
	Grupa Azoty S.A.	2008	–	2013
	Grupa Kęty S.A.	2015	–	2021
	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	2017	–	2018
	KGHM Polska Miedź S.A.	2010/11	–	2013
	Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	2012	–	2014
	Mo – Bruk S.A.	–	2021	–
Dobra konsumpcyjne	Asbisc Enterprises PLC	2017	–	–
	CCC S.A.	2017	–	–
	Dino Polska S.A.			
	Eurocash S.A.	2012	–	–
	Inter Cars S.A.	2017	–	–
	Kernel Holding S.A.	–	–	2012
	LPP S.A.	–	–	2017
Finanse	Alior Bank S.A.	2017	–	–
	Bank Handlowy S.A.	–	2017	–
	Bank Millennium S.A.	2006	–	2012
	Bank PKO S.A.	–	–	2017
	Develia S.A.	–	2021	–
	GPW w Warszawie S.A.	–	–	2013
	ING Bank Śląski S.A.	2011/12	–	2016
	Kruk S.A.	2021	–	–
	MBank S.A.	2014/15	–	2016
	PKO Bank Polski S.A.	2015	–	2020
	PZU S.A.	2010	–	2017
	Santander Bank Polska S.A.	2013	2020	–
	XTB S.A.	–	2021	–
Handel i usługi	Allegro.Eu S.A.	2017	2020	–
	Amrest Holdings SE	2017	–	–
	Benefit Systems S.A.	2017	–	–
	CD Projekt S.A.	2021	–	–

Makrosektor	Spółka	Raporty CSR	Raporty ESG	Raporty zintegrowane
Ochrona zdrowia	Mercator Medical S.A.	2020	–	–
	Neuca S.A.	2017	–	–
Paliwa i energia	ENEA S.A.	2011	2020	–
	PGE S.A.	2013/14	–	2015
	Polenergia S.A.	2015	–	–
	PKN Orlen S.A.	2003	–	2015
	Tauron Polska Energia S.A.	2012	–	2015
Produkcja przemysłowa i budowlano-montażowa	Budimex S.A.	2009	–	2015
	Famur S.A.	2017	–	2020
	PKP Cargo S.A.	–	–	2017
Technologie	Asseco Poland S.A.	–	2017	–
	Comarch S.A.	2016	2020	–
	Cyfrowy Polsat S.A.	2016/17	2021	–
	Orange Polska S.A.	2007/10	–	2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów zamieszczonych na stronach internetowych spółek oraz w przeglądarkach raportów niefinansowych.

Na podstawie danych zamieszczonych w Tabeli 4 zaobserwowano, iż pierwszą spółką, która opublikowała raport niefinansowy już za 2003 rok był PKN Orlen S.A. Kolejną spółką, która sporządziła raport był Bank Millennium S.A. (za 2006 rok). Spółka Orange Polska swój pierwszy raport sporządziła uwzględniając w nim lata 2007–2010, a publikując go w 2011r. Jak wynika z badania, najwięcej przedsiębiorstw przystąpiło do sporządzania raportów za 2017 rok, dostosowując się do Dyrektywy 2014/95/UE Parlamentu Europejskiego i Rady wprowadzającej obowiązek raportowania danych niefinansowych od tego roku.

W związku z tym, iż w latach 2003–2008 liczba sporządzanych i publikowanych raportów niefinansowych była znikoma, do badania przyjęto okres 2009–2021. Badane spółki indeksu WIG-ESG sporządzające raporty niefinansowe opublikowały w tym okresie łącznie 301 raportów.

W Tabeli 5 zaprezentowano poszczególne rodzaje sporządzanych przez spółki raportów w podziale na makrosektory w latach 2009–2021.

Makrosektor	Spółka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Chemia i surowce	Ciech S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
	Grupa Azoty S.A.	CSR	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Grupa Kęty S.A.	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ZIN
	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	KGHM Polska Miedź S.A.	–	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	–	–	–	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Mo-Bruk S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	ESG
Dobra konsumpcyjne	Asbisc Enterprises PLC	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
	CCC S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
	Eurocash S.A.	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
	Inter Cars S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
	Kernel Holding S.A.	–	–	–	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	LPP S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
Finanse	Alior Bank S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	ESG	ESG	ESG	ESG	ESG
	Bank Millennium S.A.	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Develia S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	ESG
	GPW S.A.	–	–	–	–	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	ING Bank Śląski S.A.	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Kruk S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR
	MBank S.A.	–	–	–	–	–	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN

Tabela 5. Rodzaje sporządzanych raportów przez spółki indeksu WIG-ESG w latach 2009–2021.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli 4 oraz raportów zamieszczonych na stronach internetowych spółek oraz w przeglądarkach raportów niefinansowych.

Makrosektor	Spółka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Finanse	PKO BP S.A.	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	PZU S.A.	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Santander Bank Polska S.A.	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ESG	ESG
	XTB S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	ESG
Handel i usługi	Allegro.Eu S.A	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	ESG	ESG
	Amrest Holdings SE	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
	Benefit Systems S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
	CD Projekt S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR
Ochrona zdrowia	Mercator Medical S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR
	Neuca S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR
Paliwa i energia	ENEA S.A.	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ESG	ESG
	PGE S.A.	–	–	–	–	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Polenergia S.A.	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	–
	PKN Orlen S.A.	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Tauron Polska Energia S.A.	–	–	–	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
Produkcja przemysłowa i budowlano-montażowa	Budimex S.A.	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN
	Famur S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN
	PKP Cargo S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	ZIN	ZIN	–	–	–
Technologie	Asseco Poland S.A.	–	–	–	–	–	–	–	–	ESG	ESG	ESG	ESG	ESG
	Comarch S.A.	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	ESG	ESG
	Cyfrowy Polsat S.A.	–	–	–	–	–	–	–	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ESG
	Orange Polska S.A.	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	CSR	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN	ZIN

Na podstawie danych zawartych w Tabeli 5 zaobserwowano, że za lata 2009–2011 spółki sporządzały tylko raporty CSR. Przedsiębiorstwa te należały do makrosektorów:

- a) chemia i surowce – 2 spółki,
- b) finanse – 3 spółki,
- c) paliwa i energia – 2 spółki,
- d) produkcja przemysłowa i budowlano–montażowa – 1 spółka,
- e) technologie – 1 spółka.

Łącznie w tym okresie opublikowano 9 raportów.

W kolejnym okresie, w latach 2012–2016, zwiększyła się liczba spółek publikujących dane za pomocą raportów CSR. W tym okresie badane spółki rozpoczęły publikację raportów zintegrowanych. Pierwsze spółki sporządzające raporty zintegrowane już w 2012 roku to:

- a) Kernel Holding S.A. (makrosektor dobra konsumpcyjne),
- b) Bank Millenium S.A. (makrosektor finanse).

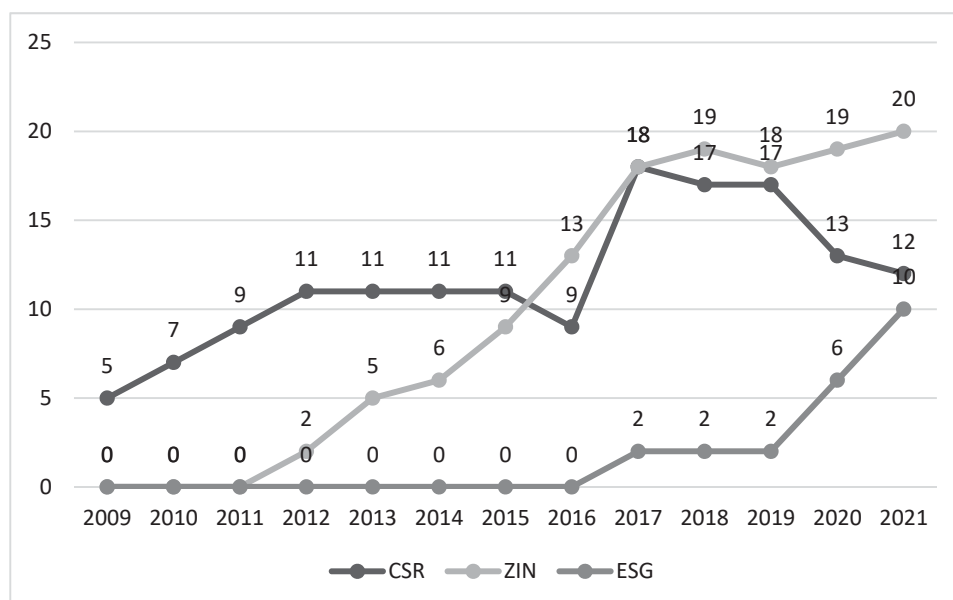
W kolejnych latach dołączyły do nich także spółki z makrosektorów:

- a) chemia i surowce – Grupa Azoty S.A. (2013) i KGHM Polska Miedź S.A. (2013),
- b) finanse – Giełda Papierów Wartościowych S.A. (2013) i MBank S.A. (2016),
- c) paliwa i energia – PGE S.A. (2015), PKN Orlen S.A. (2015) i Tauron Polska Energia S.A. (2015),
- d) produkcja przemysłowa i budowlano–montażowa – Budimex S.A. (2016),
- e) technologie – Orange Polska S.A. (2016).

W okresie 2009–2016 nie publikowały raportów pozafinansowych spółki z makrosektorów: handel i usługi oraz ochrona zdrowia. W 2017 roku spółki rozpoczęły sporządzanie i publikowanie raportów niefinansowych, związane to było z wprowadzeniem przez Unię Europejską obowiązku publikacji raportów. Od 2017 r. do końca badanego okresu wszystkie spółki z każdego makrosektora opublikowały wszystkie rodzaje raportów. Spółka PKP Cargo S.A. sporządziła raport zintegrowany za 2017 r., opublikowała jeszcze tylko raport za 2018 rok, następnie zaprzestając publikacji.

Na Wykresie 2 przedstawiono liczbę raportów sporządzanych w latach 2009–2021 w podziale na rodzaje sporządzanych raportów.

Wykres 2. Liczba opublikowanych raportów w latach 2009–2021 przez spółki indeksu WIG-ESG w podziale na rodzaje raportów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli 5.

Na Wykresie 2 zaobserwować można, że do 2016 roku nie publikowano raportów ESG. Raporty zintegrowane rozpoczęto sporządzać od 2011 roku. Jak wynika z wykresu, z roku na rok następuje wzrost liczby publikowanych raportów. W ostatnich pięciu latach, czyli od 2017 do 2021 roku, następował wzrost liczby raportów zintegrowanych, natomiast spadek raportów CSR. Najwięcej raportów ESG i zintegrowanych opublikowano w 2021 roku, a raportów CSR – w 2017.

Podczas przeprowadzonego badania, analizie poddano rodzaj standardu wykorzystanego w raportach niefinansowych przez spółki w podziale na lata. Dla potrzeb badania przyjęto następujące standardy raportowania:

- GRI Standards – które obejmują swoim zakresem także poprzednie wersje standardu (wytyczne GRI G3 z 2011 r. oraz GRI G4 z 2013 r.),
- Dyrektywę 2014/95/UE,
- normę ISO 26000,
- IIRC – ang. International Integrated Reporting Council,
- SIN – Standard Informacji Niefinansowych,
- UN Global Compact.

W związku z szerokim zakresem badania, okres poddany analizie podzielono na dwie części. Jako pierwszy okres analizowano lata 2009–2016, w drugim uwzględniono czas od wprowadzenia Dyrektywy UE, czyli od 2017 do 2021 roku. W Tabeli 6 przedstawiono wykorzystywane standardy raportowania niefinansowego, uwzględniając pierwszy badany okres.

Makrosektor	Spółka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Chemia i surowce	Grupa Azoty S.A.	b/s	b/s	b/s	b/s	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	b/d
	Grupa Kęty S.A.	–	–	–	–	–	–	b/s	GRI Standards
	KGHM Polska Miedź S.A.	–	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards IIRC	GRI Standards IIRC	GRI Standards IIRC
	LWB S.A.	–	–	–	–	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
Dobra konsumpcyjne	Eurocash S.A.	–	–	–	b/s	b/s	b/s	b/s	b/s
	Inter Cars S.A.	–	–	–	–	–	–	GRI Standards	GRI Standards
	Kernel Holding S.A.	–	–	–	b/s	b/s	b/s	GRI Standards	GRI Standards
Finanse	Bank Millennium S.A.	b/s	b/s	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	GPW S.A.	–	–	–	–	b/s	b/s	b/s	b/s
	ING Bank Śląski S.A.	–	–	b/d	b/d	b/d	b/d	b/d	b/s
	MBank S.A.	–	–	–	–	–	GRI Standards	GRI Standards	b/d
	PKO BP S.A.	–	–	–	–	–	–	–	b/s
	PZU S.A.	–	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Santander Bank Polska S.A.	–	–	–	–	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards

Tabela 6. Standardy wykorzystywane w raportach pozafinansowych spółek z indeksu WIG-ESG w latach 2009–2016.

Makrosektor	Spółka	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Paliwa i energia	ENEA S.A.	–	–	GRI Standards, UN Global Compact	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	PGE S.A.	–	–	–	–	b/s	b/s	GRI Standards IIRC	GRI Standards IIRC
	Polenergia S.A.	–	–	–	–	–	–	GRI Standards	GRI Standards, ISO 26000
	PKN Orlen S.A.	b/s	b/s	b/s	b/s	b/s	b/s	GRI Standards, Dyrektywa 2014/95/UE	GRI Standards, Dyrektywa 2014/95/UE
	Tauron Polska Energia S.A.	–	–	–	b/s	b/s	b/s	b/s	b/s
Produkcja przemysłowa i budowlano-montażowa	Budimex S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
Technologie	Comarch S.A.	–	–	–	–	–	–	–	GRI Standards
	Cyfrowy Polsat S.A.	–	–	–	–	–	–	–	GRI Standards IIRC
	Orange Polska S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards, UN Global Compact	GRI Standards, UN Global Compact	GRI Standards, UN Global Compact	GRI Standards, UN Global Compact; ISO 26000	GRI Standards, UN Global Compact; ISO 26000	GRI Standards, UN Global Compact; ISO 26000

Źródło: opracowanie własne na podstawie raportów zamieszczonych na stronach internetowych spółek oraz w przeglądarkach raportów niefinansowych.

Analizując dane zawarte w Tabeli 6 zaobserwowano, że w latach 2009–2016 do sporządzania raportów niefinansowych najczęściej wykorzystywano standard GRI. W pierwszych latach publikowania raportów pozafinansowych, przedsiębiorstwa sporządzały je bez zastosowania standardów. Z badania wynika, że spółki, które rozpoczęły stosowanie wybranego standardu przy swoim pierwszym raporcie, stosowały go w kolejnych latach poszerzając o dodatkowe wytyczne.

Pierwszymi spółkami, które rozpoczęły stosowanie standardu GRI w raportach pozafinansowych były: Budimex S.A. (2009) oraz Orange Polska S.A. (2009). Pozostałe spółki sporządzające raporty niefinansowe za 2009 r., to: Grupa Azoty S.A., Bank Millennium S.A. oraz PKN Orlen S.A. Nie stosowały one żadnych standardów. Należy zwrócić uwagę, że w pierwszym badanym okresie, spółki jako samodzielny standard stosowały jedynie GRI Standards. Żaden inny standard nie był użyty samodzielnie, stanowiły one tylko uzupełnienie do standardu GRI. W 2016 roku żadnych standardów nie stosowało jeszcze 5 przedsiębiorstw, 16 sporządzało raporty niefinansowe przy użyciu standardu GRI, 6 uzupełniło swoje raporty o inne standardy.

W Tabeli 7 przedstawiono rodzaje wykorzystywanych standardów przez spółki indeksu WIG-ESG w drugiej części badanego okresu, czyli w latach 2017–2021.

Makrosektor	Spółka	2017	2018	2019	2020	2021
Chemia i surowce	Ciech S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards; UN Global Compact
	Grupa Azoty S.A.	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE	Dyrektywa 2014/95/UE	Dyrektywa 2014/95/UE	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC
	Grupa Kęty S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	GRI Standards	GRI Standards; IIRC; SIN	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE; IIRC	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE; IIRC	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE; IIRC
	KGHM Polska Miedź S.A.	GRI Standards; IIRC	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards; ISO 26000
	LWB S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Mo-Bruk S.A.	–	–	–	–	GRI Standards
Dobra konsumpcyjne	Asbisc Enterprises PLC	Dyrektywa 2014/95/UE	Dyrektywa 2014/95/UE	Dyrektywa 2014/95/UE	Dyrektywa 2014/95/UE	Dyrektywa 2014/95/UE
	CCC S.A.	GRI Standards	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Eurocash S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Inter Cars S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Kernel Holding S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	LPP S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
Finanse	Alior Bank S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	b/s	b/s	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards

Tabela 7. Standardy wykorzystywane w raportach pozafinansowych spółek z indeksu WIG-ESG w latach 2009–2016.

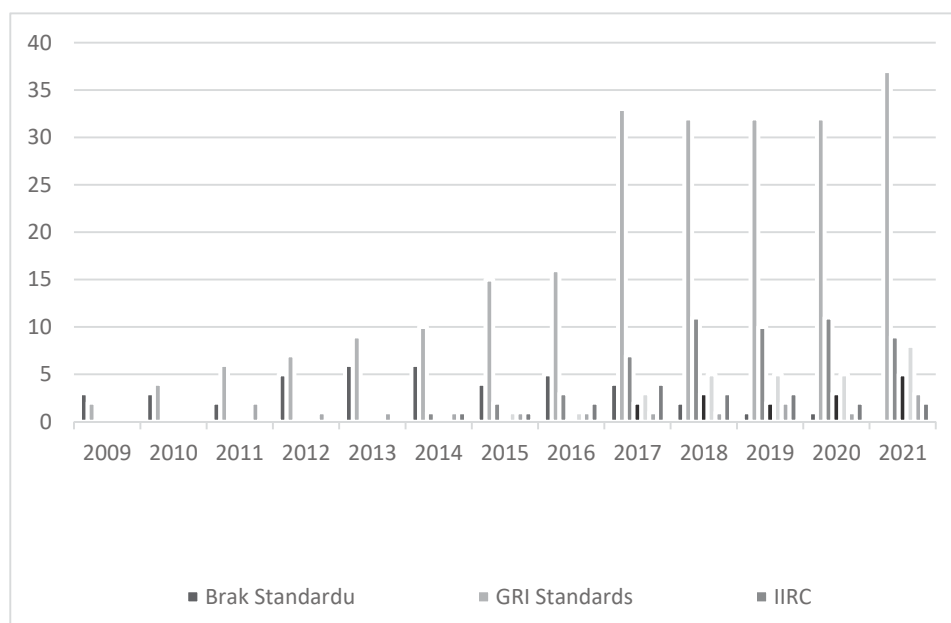
Makrosektor	Spółka	2017	2018	2019	2020	2021
Finanse	Bank Millennium S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Bank PKO S.A.	GRI Standards; ISO 26000	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC
	Develia S.A.	–	–	–	–	GRI Standards
	GPW S.A.	b/s	IIRC	IIRC	IIRC	GRI Standards
	ING Bank Śląski S.A.	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC
	Kruk S.A.	–	IIRC	IIRC	IIRC	GRI Standards
	MBank S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards; UN Global Compact
	PKO BP S.A.	b/s	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	PZU S.A.	GRI Standards; ISO 26000	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC
	Santander Bank Polska S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	XTB S.A.	–	–	–	–	SIN
Handel i usługi	Allegro.Eu S.A	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Amrest Holdings SE	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	Benefit Systems S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards
	CD Projekt S.A.	–	–	–	–	GRI Standards
Ochrona zdrowia	Mercator Medical S.A.	–	–	–	b/s	SIN
	Neuca S.A.	b/s	b/s	b/s	SIN	SIN
Paliwa i energia	ENEA S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE
	PGE S.A.	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC
	Polenergia S.A.	GRI Standards; ISO 26000	GRI Standards; ISO 26000	GRI Standards; ISO 26000	GRI Standards; ISO 26000	–

Makrosektor	Spółka	2017	2018	2019	2020	2021
Paliwa i energia	PKN Orlen S.A.	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE; IIRC	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE; IIRC	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE; IIRC	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE; IIRC	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE; IIRC
	Tauron Polska Energia S.A.	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE
Produkcja przemysłowa i budowlano-montażowa	Budimex S.A.	GRI Standards	GRI Standards; ISO 26000, UN Global Compact; Dyrektywa 2014/95/UE	GRI Standards; ISO 26000, UN Global Compact; IIRC	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC
	Famur S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE
	PKP Cargo S.A.	GRI Standards; IIRC	GRI Standards; IIRC	–	–	–
Technologie	Asseco Poland S.A.	GRI Standards; SIN	GRI Standards; SIN	GRI Standards; SIN	GRI Standards; SIN	GRI Standards; SIN
	Comarch S.A.	GRI Standards; SIN	SIN	SIN	Dyrektywa 2014/95/UE; SIN	Dyrektywa 2014/95/UE; SIN
	Cyfrowy Polsat S.A.	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards	GRI Standards; Dyrektywa 2014/95/UE
	Orange Polska S.A.	IIRC; GRI Standards; UN Global Compact; ISO 26000	IIRC; GRI Standards; UN Global Compact; ISO 26000	IIRC; GRI Standards; UN Global Compact; ISO 26000	IIRC; GRI Standards; UN Global Compact; ISO 26000	IIRC; GRI Standards; UN Global Compact; ISO 26000

Zródło: opracowanie własne na podstawie raportów zamieszczonych na stronach internetowych spółek oraz w przeglądarkach raportów niefinansowych.

Na podstawie danych zamieszczonych w Tabeli 7 zaobserwowano, że w okresie 2017–2021, spółki poddane badaniu, w sporządzonych raportach, do przedstawienia swoich danych niefinansowych najczęściej wykorzystywały standard GRI. Został on wykorzystany przy sporządzeniu 166 raportów. Spółki z makrosektora handel i usługi, do raportowania danych stosują tylko standard GRI, a spółki z makrosektora ochrona zdrowia – tylko standard SIN lub nie wykorzystują żadnego standardu. Spółka Asbisc Enterprises PLC z makrosektora dobra konsumpcyjne, w badanym okresie stosowała tylko Dyrektywę 2014/95/UE. Pozostałe spółki stosują różne standardy, często łącząc je razem bądź stosując zamiennie w różnych latach. Wykres 3 przedstawia liczbę stosowanych standardów przez spółki w okresie od 2009 do 2021 roku.

Wykres 3. Liczba stosowanych przez spółki indeksu WIG-ESG standardów w latach 2009–2021.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Tabeli 6 oraz Tabeli 7.

Z przedstawionego Wykresu 3 wynika, iż z roku na rok następuje wzrost wykorzystywania w raportach niefinansowych standardu GRI. Zwiększyła się także liczba innych wykorzystywanych standardów. Od roku 2011 rozpoczęto stosowanie zasad Standardu UN Global Compact, a od 2014 roku normy ISO26 000. Wykorzystywanie standardu IIRC rozpoczęło od 2014 roku. Z kolei raportowanie według Dyrektywy 2014/95/UE zaczęto stosować od 2015 roku. Standard SIN został pierwszy raz wykorzystany przy raportach za 2017 rok. W 2021 roku wszystkie sporządzone raporty zostały wykonane według wybranego przez spółkę standardu.

4. Podsumowanie

Raportowanie niefinansowe w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw (CSR) jest odpowiedzią na potrzeby płynące z zewnątrz do przedsiębiorstwa. Strategia ta jest rodzajem narzędzi w budowaniu relacji z interesariuszami, tworzenia wartości przedsiębiorstwa i reputacji. Oprócz tego CSR jest motywacją dla przedsiębiorstw do podejmowania działań istotnych dla społeczeństwa. Jest również sygnałem, iż maksymalizacja zysków nie jest równoznaczna ze wzrostem wartości dla społeczeństwa, środowiska naturalnego, pracowników i innych interesariuszy. Koncepcja ta stała się elementem strategii zarządzania, natomiast sporządzanie raportów pozafinansowych jest odpowiedzią na potrzeby społeczeństwa. Dzięki raportowaniu pozafinansowemu, przedsiębiorstwa wykazują się większą przejrzystością swoich działań nie tylko na rynkach międzynarodowych czy krajowych, ale także lokalnych. Z przeprowadzonego badania wynika, że pomimo postrzegania spółek jako społecznie odpowiedzialne, nie jest to tożsame ze sporządzaniem oraz publikowaniem przez nie raportów o informacjach niefinansowych. Prawie jedna czwarta badanych spółek nie sporządza tych raportów. Dostrzega się jednak, że świadomość potrzeby raportowania niefinansowego przez przedsiębiorstwa wzrasta z roku na rok. Raporty niefinansowe stają się uzupełnieniem klasycznej sprawozdawczości finansowej, a dane w nich zawarte stanowią źródło informacji o działaniach przedsiębiorstwa. Obecnie zauważyć można zwiększający poziom raportowania zintegrowanego, który w pewien sposób wypiera wcześniej sporządzane raporty społecznej odpowiedzialności. Należy zauważyć także, iż sporządzanie raportów zintegrowanych umożliwia prezentację wzajemnego wpływu informacji finansowych i niefinansowych. Pozwala nie tylko na pokazanie tych danych, ale również na usprawnienie procesu zarządzania w przedsiębiorstwie. Pozostawiona do tej pory dowolność w sposobie przygotowywania i przekazywania informacji niefinansowych powoduje brak możliwości porównawczych i analitycznych. Pożądanym zjawiskiem byłoby ustandaryzowanie raportowania pozafinansowego, co umożliwiłoby porównywalność w przestrzeni i w czasie, a także wykorzystywanie powyższych informacji nie tylko dla celów porównawczych w ramach indeksów giełdowych, ale również dla przeciętnego interesariusza, który będzie zamierzał podjąć współpracę z przedsiębiorstwem dbającym o aspekty związane z łaodem korporacyjnym, etyką czy innymi wytycznymi. Kolejnym znaczącym elementem jest szersza edukacja menadżerów spółek, a także osób podejmujących kluczowe działania w przedsiębiorstwach. Ma to na celu w pełni świadome podchodzenie do biznesu społecznie odpowiedzialnego i traktowanie takowych zagadnień, jako czynnik przynoszący w dłuższym wymiarze czasu znaczące korzyści dla jednostki.

Bibliografia

1. Adamczyk J., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw*, „Przegląd Organizacji” 2013, Nr 4 (879).
2. Adamus-Matuszyńska A., *CSR w praktyce. Próba realizacji społecznej odpowiedzialności przez sektor energetyczny w Polsce, Studium przypadku*, „Studia Ekonomiczne” 2013, nr 157, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.
3. Aluchna M., Kytsyuk I., Roszkowska-Menkes M., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności biznesu. Przypadek spółek WIG20*, „Studia i prace Kolegium Zarządzania i Finansów” 2018, 170, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
4. Chojnacka E., Wiśniewska J., *Standardy raportowania danych CSR – wyniki badania ankietowego*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach” 2016, nr 284, Katowice.
5. Global Reporting Initiative, *Wytyczne dotyczące raportowania GRI G4 – wersja polska, Podręcznik stosowania wytycznych 2016*, <https://odpowiedzialnybiznes.pl/wp-content/uploads/2016/06/Polish-G4-Part-Two-1.pdf>
6. Jastrzębska E., *Ewolucja społecznej odpowiedzialności w Polsce*, „Kwartalnik Kolegium Ekonomiczno-Społecznego Studia i Prace” 2016, nr 4, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa.
7. Kochalski C., *Raportowanie banków komercyjnych spoza Indeksu RESPECT w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu na rynku kapitałowym*, „Acta Universitatis Lodzensis, Folia Oeconomica” 2012, 267, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
8. Krużycka N., Martyniuk T., *Informacje niefinansowe w sprawozdawczości przedsiębiorstwa społecznie odpowiedzialnego*, „Przestrzeń, Ekonomia, Społeczeństwo” 2020, 18/II, Sopotcka Szkoła Wyższa, Sopot.
9. Martyniuk T., Romanchuk K., *Corporate social responsibility reportin – Polish and Ukrainian experience*, „Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie” 2019, t. 43, nr 3, Tarnów.
10. Międzynarodowa Norma ISO 26000 (2010) – broszura informacyjna.
11. Mikulska T., Michalczyk G., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstwa*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego”, nr 827, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” 2014, nr 69, Szczecin.
12. Regulamin Giełdy w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/1110/2006 Rady Giełdy z dnia 4 stycznia 2006 r., ze zm.
13. Standard Informacji Niefinansowych SIN, Fundacja Standardów Raportowania, Warszawa 2017.

14. Strona internetowa Centrum Doradczo Szkoleniowego MALON GROUP,
<https://www.iso.org.pl/uslugi-zarzadzania/wdrazanie-systemow/odpowiedzialnosc-spoieczna-csr/iso-26000/> [dostęp: 11.06.2022 r.].
15. Strona internetowa Giełdy Papierów Wartościowych,
<https://gpwbenchmark.pl/karta-indeksu?isin=PL9999998955>
[dostęp: 13.05.2023 r.].
16. Szadziwska A., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności przez przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego w Polsce*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” 2013, nr 311, Wrocław.
17. Śnieżek E., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności w Państwowym Gospodarstwie Leśnym „Lasy Państwowe”*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 2016, tom 89 (145), Łódź.
18. Witek-Crabb A., *Ewolucyjne modele CSR – przegląd koncepcji rozwoju społecznej odpowiedzialności biznesu*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” 2016, nr 444.
19. Wołczek P., *Raportowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w Polsce*, „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu” 2013, nr 288, Wrocław.
20. *Wspólna odpowiedzialność, rola raportowania społecznego*, Ćwik N. [red.], Forum Odpowiedzialnego Biznesu, 2013.
21. Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, Edycja 2011, Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, www.oecd.org/publishing/corrigenda [dostęp: 11.06.2022 r.].

Informacje o autorkach:

mgr Anna Kowalkowska
Sopocka Akademia Nauk Stosowanych,
Wydział Ekonomii i Finansów, Polska,
e – mail: anna.kowalkowska@sopocka.edu.pl

prof. dr hab. Teresa Martyniuk
Sopocka Akademia Nauk Stosowanych,
Wydział Ekonomii i Finansów, Polska,
e – mail: teresa.martyniuk@sopocka.edu.pl